L'ICAC a Tarraco Viva 2019, el coneixement més a prop de la ciutadania

L'edició de 2019 del festival Tarraco Viva ha comptat, un any més, amb la participació i col·laboració de l'ICAC. Magí Seritjol, director del festival, va destacar aquesta col·laboració en l'acte **«Diàlegs amb la història: la ciutat romana i el món urbà en el Mediterrani clàssic»** (7 de maig). En aquest debat, justament, hi havia una forta participació de l'ICAC, amb el seu director en funcions, Josep Maria Palet, els investigadors URV-ICAC Jesús Carruesco i Joaquín Ruiz de Arbulo, i l'investigador del grup de recerca SETOPANT (URV-ICAC), Ricardo Mar (URV). La taula va comptar també amb el periodista Enric Calpena i Magí Seritjol com a moderador.

D'esquerra a dreta, Josep Maria Palet, Jesús Carruesco, Magí Seritjol, Ricardo Mar, Enric Calpena i Joaquín Ruiz de Arbulo

Què ens poden ensenyar, les ciutats antigues? El debat va voler posar en valor l'estudi del món clàssic, amb la premissa que la reflexió del passat sempre ens ajuda a entendre el present. És complicat establir paral·lelismes entre les nostres ciutats contemporànies i les ciutats del món antic, en què no existien les idees d'aglomeració o de densitat i on el propi concepte de ciutat era una altra cosa.

Per exemple, **la *ciutat* romana** era una estructura política, però no estava circumscrita a l'espai físic. La mateixa Tàrraco arribava fins la zona de l'Hospitalet de l'Infant, pel sud, i fins gairebé la plana de Lleida, pel

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

nord. La relació entre el camp i la ciutat es regia per conceptes totalment diferents als actuals, en època romana. Joaquín Ruiz de Arbulo ho va il·lustrar amb un pensament una mica paradoxal, segons el qual "tothom vivia al camp però no existia *el camp*, i tot s'organitzava en funció de la ciutat però ningú vivia a *la ciutat*".

En paraules de Josep Maria Palet, **hi ha moltes lliçons per aprendre**, del món clàssic. L'esforç planificador, els problemes de sostenibilitat, les relacions entre rics i pobres, la importància del control financer, l'ús de l'espai públic o la idea de "la ciutat que ho devora tot", ja present en aquella època i que, com va assenyalar Jesús Carruesco, encara avui dia es considera una qüestió a resoldre.

Josep Maria Palet, en un moment del debat

Més enllà de la divulgació pròpiament dita del coneixement expert, les activitats com els «Diàlegs amb la història» serveixen per donar a conèixer com funciona el procés d'estudi de les societats antigues, que és un treball continu de recerca (*working progress*) i una constant interpretació del passat.

Connexió amb la comunitat educativa

Tarraco Viva fa un esforç especial per acostar el coneixement a la comunitat educativa i

compta amb moltes i diverses activitats adreçades a aquest públic que, a més, s'organitzen conjuntament amb els seus protagonistes (centres educatius, associacions del sector educatiu...). En aquest context, són ja tradicionals les **passejades arqueològiques** que l'ICAC organitza amb l'Associació de Professorat de Llengües Clàssiques de Catalunya, Aplec.

(cc) BY-NC-SA

Jordi López amb un dels grups d'estudiants, al teatre romà de Tarragona

Es tracta d'una activitat gratuïta adreçada a alumnat de llatí, grec i món clàssic de 4t d'ESO i batxillerat. Enguany s'ha optat pel **Teatre romà de Tàrraco**, una de les restes romanes potser menys coneguda de la ciutat de Tarragona. Gairebé una desena d'instituts van

participar en l'activitat, en diversos grups, els dies 15 i 17 de maig.

L'investigador de l'ICAC **Jordi López** va acompanyar els joves estudiants al teatre i els va parlar de diversos temes que hi estan relacionats, des de com era i quina funció tenia el teatre quan estava en funcionament, fins a curiositats més lligades als problemes de conservació i preservació que ha viscut (i encara viu?) l'equipament. La visita es complementava amb una conferència sobre el teatre romà de Tàrraco al MNAT.

BY-NC-SA

També amb la voluntat de fomentar les vocacions entre l'alumnat de secundària, l'ICAC és un dels patrocinadors del concurs Odissea a Catalunya (organitzat per l'Associació Aplec). La **vuitena edició del concurs Odissea a Catalunya** ha girat al voltant del tema "La ciència i la tecnologia a Grècia i Roma".

Hi han participat estudiants de centres de secundària d'arreu de Catalunya i l'equip guanyador de la filial catalana del concurs representarà Catalunya a la final estatal.

El lliurament de premis es va fer a l'ICAC, el 17 de maig, i va comptar amb la participació del director e. f. de l'Institut, en Josep Maria Palet i amb representants de l'Associació Aplec, el MNAT i el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. Els premis tenien una dotació econòmica i un lot de llibres sobre la cultura clàssica i el món romà.

BY-NC-SA

Un dels grups guanyadors del Concurs Odissea 2019, en l'acte de lliurament de premis a l'ICAC

Continguts d'arqueologia de diferent format

Debats, conferències, itineraris i el concurs Odissea, però el pas de l'ICAC per Tarraco Viva és conegut també pel **Cicle de documentals arqueològics** (7, 8 i 9 de maig), que enguany arribava a la seva XII edició i que va projectar una selecció de documentals del prestigiós Festival Internacional de Cinema Arqueològic del Bidasoa. Hi van destacar les produccions sobre el teatre romà de Medellín (Badajoz), el temple egipci de Karnak o les exploracions arqueològiques subaquàtiques a l'illa de Batz (França).

D’altra banda, el grup de recerca SETOPANT (URV-ICAC) va presentar en el festival un treball de **recreació virtual del fòrum de Tàrraco** que es va mostrar en diferents activitats durant el mateix festival , amb l’objectiu de donar una visió (a tot color i molts detalls) de com podrien haver estat els models arquitectònics de la ciutat romana de Tàrraco.

BY-NC-SA

Recreació virtual i en color de la ciutat de Tàrraco (fase treball). Imatge: SETOPANT (URV-ICAC)